

Odběrové centrum v Plané vzniklo spoluprací nemocnic

1.10.2025 - Natálie Vainarová | Krajský úřad Plzeňského kraje

Nejen nabídka akutní péče, ale také možnost darovat krev či plazmu je na Tachovsku, v okrese bez nemocnice akutní péče, omezená. Z tohoto důvodu vznikla užší spolupráce mezi Klatovskou nemocnicí a Nemocnicí následné péče Svatá Anna. Druhá jmenovaná vybudovala v přízemí své nemocniční budovy v Plané odběrové centrum dárců, které bude provozovat pracoviště transfuzní služby Klatovské nemocnice. První dárce přivítá odběrové centrum v listopadu. Zpočátku bude odebírat výhradně plazmu.

„Zdravotnictví je pro náš kraj prioritou, a proto nás těší otevření nového odběrového centra v Plané. Lidé, kteří pravidelně darují plazmu nebo krev, nemůžou a neměli by jezdit zbytečně daleko, a na Tachovsku dlouho taková možnost chyběla, přestože tu je velký zájem pomáhat. Nové centrum výrazně zlepší dostupnost služby a podpoří dobrovolné dárčovství přímo tady v regionu. Není to jen řešení momentálních potřeb, ale dlouhodobá investice do zdravotnické infrastruktury tam, kde to lidé skutečně potřebují,“ uvedl hejtman Plzeňského kraje **Kamal Farhan** s tím, že stavební úpravy prostor vyšly kraj jako vlastníka nemocnice na 2,5 milionu korun.

Odběrové centrum vzniklo v přízemí nemocnice, kde byly původně tělocvičny pro rehabilitaci. Ty se ale v uplynulých letech vybudovaly nové s moderním vybavením a zázemím částečně v horních patrech u lůžkových stanic a z větší části pak v suterénu, kde je hlavní část rehabilitačního oddělení včetně fyzikálních terapií, vodoléčby a rehabilitačního bazénu.

„Odběrové centrum se skládá ze vstupního prostoru s čekárnou, z vyšetřovny, laboratoře a odběrové haly. Dále je tu technické zázemí a zázemí pro personál, toalety a lůžko pro pacienty, kterým se při odběru nebo po něm může udělat nevolno. Stavební práce trvaly půl roku,“ uvedla ředitelka Nemocnice Svatá Anna **Dagmar Špédlová**. Nemocnice následné péče poskytne také personál, který už prošel zaškolením přímo v odběrovém centru v Klatovech.

Klatovská nemocnice bude odborným garantem provozu a bude plazmu zpracovávat pro další zdravotnické využití. V odběrovém sále je místo až pro pět odběrových křesel. Ve zkušebním režimu se počítá s provozem dvou. *„Po zácviku personálu a samozřejmě dle zájmu dárců budeme kapacity navyšovat. Stejně tak budeme postupně navyšovat i provozní dobu. Zpočátku bude v pondělí od 7 do 14 hodin,“* řekl k provozu ředitel Klatovské nemocnice **Ondřej Provalil** a dodal, že nyní je pracoviště stavebně dokončené a personálně i přístrojově vybavené. *„Teď musí ještě provoz schválit Státní ústav pro kontrolu léčiv. Jakmile tak učiní, bude spuštěn rezervační systém a provoz zahájen.“*

Co je krevní plazma?

Krevní plazma tvoří 55 procent lidské krve, tzv. plné krve. Zbylou část krve tvoří zejména krevní destičky a červené a bílé krvinky. Plazma sama o sobě je z 90 % tvořena vodou, ze dvou procent minerálními látkami a osm procent plazmy tvoří bílkoviny. A právě tyto plazmatické bílkoviny jsou hlavním důvodem odebírání a zpracování plazmy. Krevní plazmu nelze ničím jiným nahradit ani ji uměle vyrobit. Slouží v klinickém použití pro pacienty s projevy krvácení, šokem, jatrním selháním, při popáleninách, nebo je využívána pro výrobu speciálních léčiv pro zástavu krvácení.

Jak probíhá odběr plazmy?

Odběr plazmy se nazývá plazmaferéza. Probíhá podobně jako odběr krve, tedy napíchnutím žíly na

ruce a řízeným přístrojovým odběrem. Při něm dochází prakticky k odběru plné krve, ze které se ale ještě v průběhu odběru přístrojově oddělí plazma od krvinek a destiček. Ty se opětovně vrací do těla. Při tomto způsobu odběru se naráz odebírá zhruba 750 ml plazmy. S výjimkou malého píchnutí sterilizovanou jehlou do žíly na ruce je plazmaferéza bezbolestná. Při odběru a užití plazmy nemá žádný vliv krevní skupina dárce či příjemce.

Kdo může darovat plazmu a jak často?

Dárce plazmy se může, podobně jako v případě darování krve, stát každý člověk ve věku od 18 do 60 let. Darovat ji pak může do 65 let. Podmínkou je dobrý zdravotní stav. Zatímco krev lze darovat nejvýše čtyřikrát (ženy) resp. pětkrát do roka (muži), plazmu je možné darovat mnohem častěji. Minimální odstup mezi odběry plazmy je 14 dnů. Odběry plazmy pak lze kombinovat i s odběry krve.

Více informací k dárcovství plazmy zde.

<https://www.plzensky-kraj.cz/odberove-centrum-v-plane-vzniklo-spolupraci-nemoc>